

Om kilder og referanser

Her er en veiledning i bruk av kilder – først etisk og så rent praktisk.

Personvern

Publisering i tidsskriftet forutsetter en skriftlig avtale med klienter som er omtalt. I artikkelen må det stå at personer som det er skrevet om, er anonymisert. Artikkelforfatteren må sørge for at anonymiseringen er forsvarlig, noe som betyr at en må gjøre mer enn å skifte navn.

Litteraturreferanser

Det er viktig med referanser både for faktakontroll av det du har skrevet, og for å kunne lese mer om temaet du skriver om. I Norsk Gestalttidsskrift bruker vi APA-standard¹ for referansebehandling.

Under vises: 1) sammenheng mellom referanser i løpende tekst og innføringer i litteraturlista, 2) regler for sitat og 3) eksempler på referanse kategorier som ofte er aktuelle i fagskriving.²

Forholdet mellom henvisninger i tekst og innføringer i litteraturliste

Henvisninger i løpende tekst skal være slik at leseren enkelt kan finne igjen den aktuelle publikasjonen i litteraturlista. I teksten viser du til forfatter og verk ved å angi etternavn og publiseringstidspunkt, med forfatternavnet enten inni parentes eller integrert i teksten:³

... (Zinker, 1994). ...

... Joseph C. Zinker drøfter i boka *In search of good form. Gestalt therapy with couples and families* (1994) hvordan ...

I litteraturlista finnes det kun én innføring som korresponderer med teksthenvisningene:

Zinker, J. C. (1994). *In search of good form. Gestalt therapy with couples and families*. San Francisco: Jossey-Bass.

¹ APA står for American Psychological Association, og denne referansestilen benyttes innenfor en rekke samfunns-faglige og filologiske fagområder.

² Blant mange nyttige nettressurser med utfyllende veiledning for referansebehandling og fagskriving, nevner vi Norsk APA-manual (Unit, udatert) og [Kildekompasset](#) (Høgskolen i Sørøst-Norge et al., udatert).

³ I henhold til Tekstmal for artikler til Norsk Gestalttidsskrift, skal artikkelen ha fonten Arial, skriftstørrelse 11 og linjeavstand 1½.

Litteraturlista skal ordnes alfabetisk etter forfatterens etternavn, og inneholde alle nødvendige bibliografiske opplysninger.⁴ Eksempelet over viser hvordan APA bruker hengende innrykk (henge-marg) i litteraturlista når referansen strekker seg over mer enn én linje.

Regler for sitat, henvisning til en bestemt del av referansekilden etc.

Ved direkte sitat skal sidetallet for hvor sitatet er hentet fra, angis. Marker sitatet med anførselstegn og gjengi det presist. Hvis du vil utelate noe i et sammenhengende sitat, skal det som er utelatt, markeres med tre prikker i hakeparentes. Slik som her:

... Filosofen Rawls argumenterer for «[d]et han kaller forskjellsprinsippet ('the difference principle')» i etikken, som bare «tillater forskjeller [...] når det tjener dem som har det dårligst» (Fjelland & Gjengedal, 1995, s. 148). ...

Eksempelet viser også hvordan hakeparentes brukes når noe i sitatet, for sammenheng og flyt i tekstens skyld, skal tilpasses (her er stor bokstav «D» i kildeteksten erstattet med liten bokstav «d» i sitatet). Videre ser vi hvordan sitat-tegnet må endres fra vanlig dobbelt til enkelt sitattegn når et annet sitat eller en betegnelse (her «the difference principle») står inni sitert tekst.⁵

Et sitat på mer enn 3 linjer markeres med innrykket marg og skrives uten anførselstegn:

... For å vise rimeligheten i sin moralsk-etiske tenkning, framholder Rawls følgende scenario:

For å komme frem til et kompromiss som alle involverte skal kunne godta, [kan] vi forestille [...] oss at vi diskuterer organiseringen av et samfunnssystem uten at deltakerne vet hvilken plass de får i dette systemet. I beste fall kan de komme ut på toppen i systemet, men i verste fall kan de komme ut på bunnen. (Fjelland & Gjengedal, 1995, s. 149)

⁴ *Bibliografiske opplysninger* vil si forfatter, publiseringstidspunkt, publikasjonstittel (og sidespenn for artikkel/kapittel hvis det dreier seg om del av en publikasjon) samt utgivelsessted og forlag / alternativt nettstedets URL.

⁵ Les mer om bruk av anførselstegn (m.m.) på Korrekturavdelingen.no (Skramstad, udatert) og om sitering/referering på Søk & Skriv (Høgskulen på Vestlandet et al., udatert-b).

For eksemplene blir sammenheng mellom referanser i teksten og innførsel i litteraturlista slik:

Litteraturhenvisninger i teksten:	Innførsel i litteraturlista:
... (Fjelland & Gjengedal, 1995, s. 148). ... (Fjelland & Gjengedal, 1995, s. 149).	Fjelland, R. & Gjengedal, E. (1995). Innføring i etikk. I <i>Vitenskap på egne premisser. Vitenskapsteori og etikk for helsearbeidere</i> (s. 123–155). Oslo: Gyldendal.

Når det ikke er et direkte sitat, men det du refererer fra en kilde likevel kan stedfestes til bestemt(e) side(r) eller et kapittel i publikasjonen, angir du også side eller sidespennet i henvisningen. F.eks.:

... (Fjelland & Gjengedal, 1995, s. 135–138). ...

Merk at ved førstegangs referanse til en kilde oppgis alle forfatternavn. Hvis publikasjonen har tre, fire eller fem forfattere, nevnes ved seinere henvisning til samme kilde kun første forfatternavn etterfulgt av «et al.» (som kommer fra latin og betyr *med flere*). Slik, f.eks.:

Litteraturhenvisninger i teksten:	Innførsel i litteraturlista:
... (Stevens, Stringfellow, Wakelin & Waring, 2011). (Stevens et al., 2011). ...	Stevens, C., Stringfellow, J., Wakelin, K. & Waring, J. (2011). The UK Gestalt Psychotherapy CORE Research Project. The Findings. <i>British Gestalt Journal</i> , 20(2), 22–27.

Hvis kilden har seks eller flere forfattere, oppgir du i teksten *kun* førsteforfatter fulgt av et al.

Når det er flere referanser til ett tekstavsnitt, skiller du mellom referansene med semikolon. I løpende tekst kan referansen da bli som vist under til venstre. Til høyre er tilhørende innførsler i en litteraturliste:

Litteraturhenvisninger i teksten:	Innførsel i litteraturlista:
... (Baalen & Skottun, 2011; Copsey, 2006, s. 14; Frank, 2016).	<p>Baalen, D. v. & Skottun, G. (2011). Parterapi. Oslo: Norsk Gestaltinstitutt. Upublisert.</p> <p>Copsey, N. (2006). Spirituality and Gestalt. A Gestalt Transpersonal Perspective. <i>Gestalt Review</i>, 10(1), 6-21.</p> <p>Frank, R. (2016). Self in Motion. I J.-M. Robine (Red.), <i>Self: A polyphony of contemporary gestalt therapists</i> (s. 371–386). Saint-Romain-la-Virvée: l'Exprimerie.</p>

Litteraturhenvisningens hensikt er alltid å vise den mest nøyaktige veien til kildeteksten for leseren, og til det aktuelle innholdet der. Graden av presisjon ved kildebruk og referanse-håndtering i et faglig skrivearbeid, gjenspeiler ofte kvaliteten på arbeidet som helhet.

Referanseeksempler for sentrale materialtyper i fagskriving

Her gis referanseeksempler for sentrale materialtyper i fagskriving.

I hvert eksempel vises først prinsippet for de bibliografiske opplysningene som skal være med, og formen disse skal ha (se **fet skrift**). Legg merke til tegnsetting, mellomrom og om teksten er kursivert eller rett. Så illustrerer en konkret referanse hvordan henvisning i løpende tekst og tilhørende innførsel i litteraturliste blir for materialtypen.

Merk at alle referanser i løpende tekst skal korrespondere med en innførsel i litteraturlista, og i litteraturlista skal det ikke være innførsler som ikke er referert til i den løpende teksten.

Artikkel i tidsskrift

Litteraturhenvisninger i teksten:	Innførsel i litteraturlista:
... (Forfatter, år, sidetall).	Forfatter. (år). Artikkeltittel. <i>Tidsskrifttittel i kursiv, årgang(heftenr.), sidespenn.</i>
... (Staemmler, 2002, s. 25)	Staemmler, F. M. (2002). The Here and Now. A Critical Analysis. <i>British Gestalt Journal</i> , 11(1), 21–32.

Kapittel eller artikkel i bok med redaktør(er)

Litteraturhenvisninger i teksten: ... (Forfatter, år, sidetall).	Innførsel i litteraturlista: Forfatter. (år). Kapittelittel. I Bokens redaktør(er) (Red.), <i>Bokens tittel i kursiv</i> (sidespenn). Utgivelsessted: forlag.
... (Kepner, 2008, s. 24).	Kepner, E. (2008). Gestalt Group Process. I B. Feder & J. Frew (Red.), <i>Beyond the hot seat revisited. Gestalt approaches to group</i> (s. 17–37). New Orleans: Gestalt Institute Press.

Kapittel eller artikkel i bok hvor forfatter(e) er ansvarlig(e)

Litteraturhenvisninger i teksten: ... (Forfatter(e), år, sidetall).	Innførsel i litteraturlista: Forfatter(e). (år). Kapittelittel. I <i>Bokens tittel i kursiv</i> (sidespenn). Utgivelsessted: forlag.
... (Masquelier, 2006, s. 80-82).	Masquelier, G. (2006). Existential Pressures. I <i>Gestalt therapy: Living creatively today</i> (s. 75–90). Mahwah, N.J.: Gestalt Press.

Bok med en forfatter

Litteraturhenvisninger i teksten: ... (Forfatter, år, sidetall).	Innførsel i litteraturlista: Forfatter. (år). <i>Bokens tittel i kursiv</i>. Utgivelsessted: forlag.
... (Andersen, 2004, s. 60).	Andersen, J. A. (2004). <i>Folkeskikk og uskikk på jobben. Konfliktbehandling på arbeidsplassen</i> . Son: Barkas Forlag.

Bok med redaktør(er)

Litteraturhenvisninger i teksten: ... (Redaktør(er), år, sidetall).	Innførsel i litteraturlista: Redaktør(er). (Red.) (år). <i>Bokens tittel i kursiv.</i> Utgivelsessted: forlag.
... (Woldt & Toman, 2005, s. 8).	Woldt, A. L., & Toman, S. M. (Red.) (2005). <i>Gestalt Therapy. History, Theory, and Practice.</i> Thousand Oaks, California: Sage Publications.

Avisartikkel

Litteraturhenvisninger i teksten: ... (Artikkelforfatter(e), år, sidetall).	Innførsel i litteraturlista: Forfatter(e). (år, dato). Tittel. <i>Avistittel</i>, sidetall.
... (Gjestvang & Slagsvold, 2011, s. 5).	Gjestvang, B. & Slagsvold, M. (2011). Ung sorg – etter terroren, <i>Aftenposten</i> , s. 4–5.

Nettside med personlig forfatter

Litteraturhenvisninger i teksten: ... (Forfatter, år).	Innførsel i litteraturlista: Forfatter. (år, dato). <i>Tittel</i>. Hentet dato, fra URL
... (Milum, 2003).	Milum, L. (2003). <i>The hero's journey. A Campbellian look at the metaphorical path to personal transformation.</i> Hentet 4. juli 2016, fra http://www.mythichero.com/what_is_mythology.html

Elektronisk artikkel

Litteraturhenvisninger i teksten: ... (Forfatter, år, sidetall).	Innførsel i litteraturlista: Forfatter. (år). Artikkeltittel. Tidsskrifttittel, årgang(heftenr.), sidespenn. URL eller doi
... (Baalén, 2004, s. 93).	Baalén, D. v. (2004). Awareness nok en gang. <i>Norsk Gestalttidsskrift</i> , 1(2), 89–101. Hentet fra http://gestalt.no/wordpress/wp-content/uploads/2015/04/NGT-Volume-I-nr.-2-H%C3%B8st-2004.pdf

Offentlig publikasjon hentet fra internett

Litteraturhenvisninger i teksten: ... (Publikasjonens kortform, sidetall).	Innførsel i litteraturlista: Publikasjonens kortform. (år). Tittel i kursiv. Hentet fra URL
... som det framgår av <i>Språk bygger broer</i> (St.meld. nr. 23 (2007–2008), s. 112).	St.meld. nr. 23 (2007–2008). (2008). <i>Språk bygger broer. Språkstimulering og språkopplæring for barn, unge og voksne</i> . Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/e78e5e702d464f89bbc2f1a0d5f507d7/no/pdfs/stm200720080023000dddpdfs.pdf
... (NOU 2014: 9, s. 18).	NOU 2014: 9. (2014). <i>Ny adopsjonslov</i> . Hentet fra https://www.regjeringen.no/contentassets/bc5e9fbf3dda43008490b0aa32846fac/no/pdfs/nou201420140009000dddpdfs.pdf

Phd- eller mastergradsavhandling

Litteraturhenvisninger i teksten: ... (Forfatter, år, sidetall).	Innførsel i litteraturlista: Forfatter. (år). <i>Tittel i kursiv</i> (Avhandlingstype). Institusjon, Sted.
... (Øyen, 2014, s. 7–9).	Øyen, M. I. (2014). <i>Eksistensiell tilnærming i familierapi. Hvordan kan en eksistensiell tilnærming være til nytte i familierapeutisk arbeid med barn og deres familie?</i> (Masteravhandling). Fakultet for samfunnsfag, Høgskolen i Oslo og Akershus.

Referanser (nettstedene har utfyllende informasjon om kildebruk)

Høgskolen i Sørøst-Norge et al. (udatert). *Kildekompasset*. Hentet 12. juni 2018, fra <http://kildekompasset.no/>

Unit (2018). *Norsk APA-manual. En nasjonal standard for norskspråklig APA-stil*. Hentet 6. juni 2019, fra <https://www.unit.no/sites/default/files/media/filer/2019/01/APA-norsk.pdf>

Høgskulen på Vestlandet et al. (udatert-b). *Søk & Skriv*. Hentet 14. juni 2018, fra <http://sokogskriv.no/>

Skramstad, P.-E. (udatert) Korrekturavdelingen.no. Skriveregler og råd om rettskrivning og tegnsetting. Hentet 15. juni 2018, fra <http://korrekturavdelingen.no/>